

רע"פ 1529/23 - אבנר שמלה נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 1529/23

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

המבקש: אבנר שמלה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כבוד השופטת אב"ד ד' מרשק מרום, כבוד השופט עמית י' צלקובניקובכוד השופט ד' ארד-אילון) בעפ"ג 7071-05-22 מיום 16.01.2023

בשם המבקש: עו"ד דוד פאל

החלטה

1. בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כבוד השופטת אב"ד ד' מרשק מרום, כבוד השופט עמית י' צלקובניקובכוד השופט ד' ארד-אילון) בעפ"ג 7071-05-22 מיום 16.01.2023, בגדרונדחה ערעור המבקששבקשר עם גזר דינו של בית משפט השלום בנתניה(כבוד השופט ג' אבנר) בת"פ 9522-09-20 מיום 03.04.2022.
2. המבקש הורשע, על-פי הודאתו, בעבירות שלאיומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); תקיפה הגורמת חבלה של ממש בבת זוג, לפי סעיפים 380 ו-382(ג) לחוק; ותקיפה סתם של בת זוג, לפי סעיפים 379 ו-382(ב)(1) לחוק.

3. על-פי עובדות כתב האישום המתוקן, המבקש והמתלוננת היו בני זוג במשך כשנה ומחצה במהלכם התארסו. מספר ימים עובר ליום 02.09.2020, במועד שאינו ידוע במדויק – הודיעה המתלוננת למבקש כי ברצונה לבטל את האירוסין ולהיפרד. בימים 27.08.2020; 30.08.2020; ו-02.09.2020, אירעו מספר אירועי אלימות של המבקש כלפי המתלוננת, בגדרם תקף אותה ואיים עליה כי בכוונתו להרוג אותה.
4. ביום 02.03.2021, הורשע המבקש, כאמור, על-פי הודאתו. ביום 28.12.2021, הוגש תסקיר מטעם שירות המבחן בעניינו של המבקש, בגדרו לא בא שירות המבחן בהמלצה שיקומית בעניינו – נוכח התכחשותו של המבקש לצורך טיפולי, והיעדר מוטיבציה מצדו לתהליך שיקומי. ודוק, המבקש כפר לפני שירות המבחן בעובדות כתב האישום הנוגעות לאלימות ואיומים מצדו כלפי המתלוננת – וזאת על אף שהתסקיר נערך לאחר הודאתו בעובדות כתב האישום בבית המשפט. בית משפט השלום דחה את בקשת המבקש להפנותו פעם נוספת לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר משלים.
5. ביום 22.03.2022, נגזר דינו של המבקש. בית משפט השלום עמד על הצורך בנקיטת יד קשה ובלתי מתפשרת כלפי מי שעובר עבירות של אלימות במשפחה, נוכח "הקלות הבלתי נסבלת בה מעזים גברים להפעיל את נחת זרועם כלפי בנות זוגם, בין אם מדובר באלימות פיזית, מילולית, כלכלית או נפשית". כמו כן, צוינה חומרת העבירות המיוחסות למבקש, המעידות על "האופן בה ראה בה [במתלוננת - ח.כ.] חלק מרכושו, כזו שאין צורך להתחשב בדעתה, ברצונה, במחשבתה החופשית". לאור עתירת הצדדים לקביעת מתחם עונש אחד עבור כלל העבירות, ולאחר בחינת מדיניות הענישה הנוהגת – נקבע מתחם ענישה הנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל. בעת גזירת עונשו של המבקש בתוך המתחם שנקבע, בית משפט השלום נתן דעתו, לקולה, לגילו הצעיר של המבקש; להודאתו במיוחס לו; לעברו הפלילי הנקי; להשתתפותו הקצרה בהליך טיפולי וכן, להתרשמות שירות המבחן כי מדובר במי שנעדר דפוסי התנהגות עברייניים. מאידך גיסא, ציין בית המשפט את שיקוליו לחומרה, לרבות כפירתו של המבקש במיוחס לו לפני שירות המבחן, והתחמקותו מלקיחת אחריות מלאה על מעשיו. בהינתן כל אלה, על המבקש נגזרו 14 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.
6. המבקש ערער על גזר דינו לבית המשפט המחוזי, בטענה כי בית משפט השלום החמיר עמו יתר על המידה; וכי לא ניתן משקל מספק לשיקולים לקולה שמתקיימים בעניינו. ערעור המבקש נדחה. בית משפט קמא עמד על חומרת העבירה וחומרת נסיבות ביצוע העבירה; על קשייו של המבקש בהתבוננות ביקורתית על מעשיו כעולה מתסקיר שירות המבחן; על עדות המתלוננת; וכן על הנסיבות לקולה בעניינו של המבקש – אשר נלקחו בחשבון במסגרת גזר דינו. לאור כל אלה, ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת – נפסק כי העונש שהושת על המבקש הולם, ולא מצדיק התערבות מצד ערכאת הערעור.
7. המבקש מיאן להשלים עם פסק דינו של בית המשפט המחוזי, ומכאן הבקשה שלפניי.
8. המבקש, אשר מיוצג בבקשה שלפניי באמצעות בא-כוח אחר מזה שייצגו בהליכים בבית משפט השלום ובבית משפט קמא – טוען כי התברר לו כעת כי נפלה שגיאה בכתב האישום המתוקן, בכל הנוגע למועד אירוע האלימות המתואר. זאת, מכיוון שביום 02.09.2020, המבקש היה נתון במעצר ימים על-פי החלטת בית משפט השלום בפתח תקווה, ולכן לא ייתכן כי ביצע את המיוחס לו בכתב האישום ביום זה. זאת ועוד, נטען כי המבקש אינו דובר עברית וכי המתורגמנים אשר נכחו במהלך הדיונים לא ביצעו עבודתם בצורה איכותית – ולפיכך, נפגעה יכולתו של המבקש למצות את מלוא זכויותיו. בהתאם לכל אלה, עותר עתה המבקש לביטול הרשעת המבקש, ולהשבת הדיון לבית משפט השלום.

9. לאחר עיון בבקשה, על נספחיה, באתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות.
10. הלכה היא, כי בקשה למתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" שמורה למקרים חריגים בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, או בנסיבות המקימות חשש לעיוות דין, או אי-צדק חמור שנגרם למבקש (רע"פ 1015/23 איגרא נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (05.03.2023)). הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות מידה אלה.
11. המבקש טוען כי נגרם לו עיוות דין לאור השגיאה המצויה בכתב האישום - ומבקש לבטל הרשעתו בגין זאת. ודוק, המבקש הורשע על-פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון שהתקבל בעודו מיוצג. לא זו בלבד שהמבקש לא ביקש לחזור בו מהודאתו בטרם מתן הכרעת הדין; בטרם מתן גזר הדין או במסגרת ערעורו לפני בית המשפט המחוזי - אף בבקשה המונחת לפניי, המבקש אינו כופר באשמתו, אלא כל טענתו נוגעת לשגיאה במועד של אחד מן האירועים המפורטים בכתב האישום. משהמבקש אינו טוען כעת כי לא ביצע את העבירות המיוחסות לו, לא מובן האם המבקש עותר כעת לחזור בו מהודאתו; או שמא לתיקון טעות סופר בפסק הדין.
- כידוע, ערכאת ערעור תתיר לנאשם לחזור בו מהודיה שמסר לאחר שניתן גזר דינו רק במקרים חריגים ונדירים ומטעמים מיוחדים - בין היתר כאשר קיים חשש ממשי כי הודיית הנאשם ניתנה בניגוד לרצונו החופשי (ראו, מיני רבים: רע"פ 3618/17 מולא נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה "גליל מרכזי" עכו, פסקה 11 (03.05.2018); רע"פ 5313/18 מוטי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (07.08.2018)). ברי כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" בכגון דא, תינתן במשורה, ובמקרים חריגים בלבד. אף לא למותר לציין כי בהתאם להוראות סעיף 152(ג) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, מי שברצונו לטעון טענת "במקום אחר הייתי", חייב לעשות כן מיד. טענת אליבי (ככל שזו כוונתו של המבקש - שהרי, לא כפר בעובדות האישום הראשון, אלא אך בתאריך המיוחס לאירוע בכתב האישום המתוקן), אשר מועלית לראשונה בשלב זה בהליך, ניצבת בפני משוכה גבוהה. כאמור, המבקש לא ביקש במפורש לחזור בו מהודאתו, כך שלא הוצגו טעמים של ממש בבקשה שלפניי המצדיקים ביטול הרשעתו או השבת הדיון לבית משפט השלום.
12. לגופו של עניין, בחינת פרוטוקול הדיון בהליך המעצר (מ"י 3058-09-20) אותו צירף המבקש לבקשתו, מעלה כי אכן המבקש נעצר לפנות בוקר, בשעה 03:20 ביום 02.09.2020, ונותר במעצר ימים למשך כמה ימים - כך שלא יכול היה לבצע את העבירה המפורטת באישום הראשון ביום 02.09.2020 בשעה 23:00. ודוק, עיון בפרוטוקול הדיון בהליך מעצר הימים מעלה כי ביום 02.09.2020 בשעה 02:24, הוגשה התלונה נגד המבקש בגינה נעצר - כאשר מתיאור התלונה עולה המסכת העובדתית המתוארת באישום הראשון. היינו, לא ניתן לשלול כי האירוע המתואר באישום הראשון התרחש בשעות לילה בין יום 01.09.2020 ל-02.09.2020, ומכאן ככל הנראה נבעה השגיאה בתאריך הרשום. סביר להניח כי האירוע התרחש ביום 02.09.2020, בתאריך הנקוב, אך בשעות לפנות הבוקר המוקדמות, או שאירע ביום 01.09.2020, בשעה הנקובה בכתב האישום.
13. אשר לטענת המבקש הנוגעת לאיכות התרגום בדיונים בבית משפט השלום, יובהר כי מתורגמן נכח בכל אחד מן הדיונים, לבד ממועד הקראת גזר הדין - אז הצהיר המבקש לפרוטוקול "אני מבין עברית, אני יכול לשמוע את גזר הדין". זאת ועוד, המבקש בערעורו לא העלה כל טענה בדבר איכות התרגום בהליך - אלא טען כי קשיי השפה השפיעו על התרשמות שירות המבחן ממנו (וידגש, כי גם פגישתו של המבקש עם שירות המבחן נערכה בליווי מתורגמן).

לפיכך, מדובר בטענה חדשה שהועלתה זה עתה, בעלמא, וללא כל הוכחה כי אכן נפל דופי באיכות התרגום - או למצער, ללא כל נימוק מדוע טענה זו לא הועלתה על-ידי המבקש עד כה.

14. במכלול הנסיבות, מקום בו המבקש לא עותר במפורש לחזור מהודאתו ולא כופר במעשיו, ובהינתן שישנו הסבר סביר ופשוט לשגיאה בשעה הנקובה או בתאריך הנקוב בכתב האישום - לא מצאתי כי נגרם למבקש עיוות דין אשר מצדיק מתן רשות ערעור, לא כל שכן ביטול הרשעתו.

15. הבקשה נדחית בזאת.

ניתנה היום, כ"ב באדר התשפ"ג (15.3.2023).

ש ו פ ט